

Lepojič proti Srbsku, rozsudek ze dne 6. 11. 2007

Stěžovatel: Lepojič

Žalovaný stát: Srbsko

Číslo stížnosti: 13909/05

Datum: 06.11.2007

Článek Úmluvy: čl. 10

čl. 29

čl. 34

čl. 35

čl. 41

čl. 44

čl. 6

Rozhodovací formace: Senát

Soud: Evropský soud pro lidská práva

Hesla: kritéria přípustnosti, nezbytný v demokratické společnosti/přiměřenost/rovnováha mezi dotčenými zájmy, ochrana pověsti, ratione temporis, Svoboda projevu/Sdělovací prostředky, účinný prostředek nápravy, vyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy

Významnost: 2

EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA

DRUHÁ SEKCE

6. listopadu 2007

VĚC LEPOJIČ

(Rozsudek ve věci Lepojič v. Srbsko)

Evropský soud pro lidská práva - Druhá sekce (dále jen „Soud“), zasedající jako senát, který tvořili soudci F. Tulkensová, předseda, A.B. Baka, I. Cabral Barreto, M. Ugrekhelidze, V. Zagrebelsky, A. Mularoniová a dále M. Kreč, soudce ad hoc, a S. Dolléová, tajemnice sekce, po projednání na neveřejném zasedání dne 2. října 2007 vynesl uvedeného data následující rozsudek:

POSTUP

1. Případ vznikl na základě stížnosti (č. 13909/05) proti Unii států Srbska a Černé Hory, předložené Soudu podle čl. 34 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluvy“) jejím občanem panem Zoraném Lepojičem (dále jen „stěžovatel“) dne 6. dubna 2005. Dne 3. června 2006 zaujalo Srbsko místo Unie států Srbska a Černé Hory jako smluvní

strana Úmluvy (viz níže odstavec 38).

2. Stěžovatel, kterému byla poskytnuta právní pomoc, byl před Soudem zastoupen Bělehradským střediskem pro lidská práva, nevládní lidsko-právní organizací se sídlem v Srbsku. Vláda Unie států Srbska a Černé Hory (dále jen „Vláda“) byla zastoupena svým zástupcem panem S. Caričem.
3. Stěžovatel si stěžoval na to, že bylo porušeno jeho právo na svobodu projevu tím, že byl trestně odsouzen a že následně byl vynesena rozsudek civilním soudem, který mu nařizoval uhradit škodu ohledně téhož uveřejněného článku.
4. Dne 12. ledna 2006 Soud rozhodl, aby stížnost byla postoupena Vládě. Podle čl. 29 § 3 Úmluvy bylo rovněž rozhodnuto posoudit meritum stížnosti spolu s její přípustností.

SKUTKOVÉ OKOLNOSTI

1. Okolnosti případu
2. Stěžovatel se narodil v roce 1975 a v současné době žije ve městě Babušnica. Dne 25. dubna 2005 byl formálně zaregistrován úřady žalovaného státu jako nezaměstnaný.
3. Článek a následné řízení
4. Stěžovatel byl předsedou pobočky Demo-křesťanské strany Srbska v Babušnici a členem jejího ústředního výboru.
5. V srpnu 2002, během předvolební kampaně, vyšel ve vydání č. 1 strana 10 novin zvaných Národně lužnické noviny článek napsaný stěžovatelem, který měl název „Despotický starosta“. V relevantní části se uvádělo:

„Občané města Babušnica nemají po určitou dobu starostu, protože bývalý starosta (P.J.) byl vyloučen z JUL (politická strana) a na základě zákona tak pozbyl svůj mandát. ... I přes oficiální stanovisko Ministerstva spravedlnosti a místní samosprávy nemůže být nadále starostou v souladu se zákonem o místní správě. ... Zdá se, že (P.J.) nepokládá za hřích zůstat... v této funkci ... protože je nepostradatelný pro budoucí rozvoj a prosperitu ... města. ...

Proč tak tvrdě usiluje o to, aby zůstal fiktivním starostou Babušnice a přitom se dopouští porušení práva hraničících s trestnými činy? ... Možná potřebuje funkci starosty k tomu, aby bránil svou osobní integritu, která byla vážně ohrožena trestními oznámeními proti němu, která naznačují, že zneužil své pravomoci jako ředitel státního podniku zvaného Lisca, aby tak dosáhl enormního materiálního zisku? ... P.J. ... dobře ví ... jako bývalý starosta ... že jeho postavení ředitele ... firmy Lisca, kde je podezříván ze spáchání některých trestných činů, by bylo rovněž vážně ohroženo. Chápe, že ... jako obyčejný občan ... již nebude moci získat na svou stranu místní policejní šéfy a jiné ...

Takže, ... ve své „JUL euforii“, shodně se sloganem „peníze nesmrdí“, a pro své osobní potřeby, P.J. pokračoval a pokračuje ve svém takřka bláznivém (sumanuto) utrácení peněz patřících občanům města na sponzorování... gala obědy ... a nechápe, že jeho doba již skončila a že jeho místo je v politickém koši na odpadky. ...“

8. V reakci na uveřejnění tohoto článku podal starosta dne 12. září 2002 na stěžovatele soukromou trestní žalobu u Městského soudu Babušnica (dále jen „městský soud“).
9. Dne 11. června 2003 shledal městský soud stěžovatele vinným ze spáchání trestného činu pomluvy a nařídil mu zaplatit pokutu ve výši 15 000 dinárů (CSD) plus 11 000 CSD jako náhradu nákladů, což v uvedené době celkem činilo cca 400 EURO. Pokuta však byla odložena a neměla být vykonána, pokud se stěžovatel nedopustí dalšího trestného činu do jednoho roku od právní moci rozsudku.
10. Ve výroku tohoto rozhodnutí byl jako pomluva shledán pouze následující text, a to jako „nepravdivý, poškozující čest a dobrou pověst“ starosty (pana P.J.):

„Takže, ... ve své „JUL euforii“, shodně se sloganem „peníze nesmrdí“ a pro své osobní potřeby, P.J. pokračoval a pokračuje ve svém takřka bláznivém utrácení peněz patřících občanům města na sponzorování... gala obědy ...“

11. Ve svém odůvodnění soud vysvětlil, že stěžovatel neprokázal pravdivost svého prohlášení a dokonce ani to, že má rozumné důvody se domnívat, že je pravdivé. Kromě toho, použití výrazu „takřka bláznivé“ (sumanuto) znamenalo implikovat duševní chorobu starosty. Proto soud konstatoval, že stěžovatelovým záměrem nebylo informovat veřejnost, ale ponížit starostu. Závěrem soud uvedl, že politici mají povinnost vhodně komunikovat mezi sebou a s veřejností a zdůraznil, že podmíněný trest bude „výchovně působit na obžalovaného, aby se vyhnul páchání... podobných trestných činů“ v budoucnu.
12. Pokud jde o zbývající část napadeného článku však soud konstatoval, že nebyla napsána s úmyslem zlehčovat starostu a že tudíž byla legitimní cestou pro vyjádření politického názoru jednotlivce v souladu s článkem 96 trestního zákona (viz níže odstavec 27).
13. Dne 8. října 2004 byl rozsudek městského soudu potvrzen v odvolacím řízení Okresním soudem Pirot (dále jen „okresní soud“) a nabyl tak právní moci. Okresní soud plně akceptoval důvody městského soudu a dodal, že pod zmíněným článkem bylo pouze uvedeno stěžovatelovo jméno a příjmení a že nic nenasvědčuje tomu, že by tento článek napsal předseda místní pobočky Demo-křesťanské strany Srbska.
14. Dne 8. února 2005 podal starosta separátní civilní žalobu na náhradu škody u městského soudu, v níž tvrdil, že v důsledku uveřejnění uvedeného článku utrpěl duševní úzkost. Starosta požadoval částku 500 000 CSD jako náhradu škody, což v dané době činilo cca 6252 EURO.
15. Dne 18. března 2005 městský soud rozhodl částečně ve prospěch starosty a nařídil stěžovateli zaplatit jako náhradu škody částku 120 000 CSD, a to spolu s úroky z prodlení plus částku 39 000 CSD, což se tehdy celkem rovnalo částce cca 1970 EURO.
16. Stěžovatelovo tvrzení, že starosta musí jako volený politik akceptovat kritiku a projevovat velkou míru tolerance, bylo odmítnuto, stejně tak jako jeho odkaz na relevantní mezinárodní standardy (viz níže odstavec 39). Přitom městský soud nalezl: (i) že stěžovatel již byl odsouzen pro pomluvu v trestním řízení; (ii) že starosta mohl být kritizován, ale že tato kritika měla být „konstruktivní, důvodná a v mezích slušnosti“; (iii) že v každém případě kritika se nemůže skládat z nepravdivých prohlášení, která „hluboce urážejí“ jednotlivcovu „čest, dobrou pověst a důstojnost“; a (iv) že čest, dobrá pověst a důstojnost starosty jakožto zvolené úřední osoby a ředitele velmi úspěšné společnosti, „má větší význam“ než ... čest, dobrá pověst a důstojnost... obyčejného občana“.
17. Dne 24. května 2005 zamítl okresní soud stěžovatelovo odvolání s výjimkou části týkající se nákladů, které byly sníženy na 24 200 CSD, což činilo v té době cca 295 EUR. Tento soud dále poznamenal, že stěžovatel se odvolával, inter alia, na článek 10 Úmluvy, ale později zopakoval v podstatě podrobné odůvodnění městského soudu, jak je uvedeno výše. Na závěr okresní soud dodal, stejně jako v předchozím řízení, že pod uveřejněným článkem bylo uvedeno pouze stěžovatelovo jméno a příjmení a že nic nenaznačovalo, že by byl napsán předsedou místní pobočky Demo-křesťanské strany Srbska. V každém případě byla prohlášení stěžovatele nepravdivá a jeho úmyslem bylo spíše urazit starostu než informovat veřejnost nebo upozornit státní orgány na „jejich povinnosti“. Ukazuje se, že náhrada škody ani nákladů zatím nebyly uhrazeny.
18. Dodatečná fakta týkající se novin
19. Na straně 1 bylo uvedeno prohlášení pana M.L., v té době kandidáta v prezidentských volbách podporovaného několika koaličními politickými stranami, včetně Demokratické strany a Demo-křesťanské strany Srbska. Na straně 1 byl též uveden stručný životopis pana M.L.
20. Na straně 2 byla uvedena výzva Demokratické strany. Veřejnost se vyzývala k podpoře novin, což bylo zapotřebí, inter alia, k tomu, aby se čelilo starostově vlastní podpoře v místních médiích.

21. Na straně 5 byl uveřejněn otevřený dopis adresovaný policejnímu oddělení Babušnica, podepsaný stěžovatelem jako předsedou městské pobočky Demo-křesťanské strany Srbska.
22. Na straně 6 byly uveřejněny fotografie a volební slogany na podporu pana M.L.
23. Většina dalších stran obsahovala články o různých politických otázkách a samotné noviny byly rozdávány zadarmo.
24. Další relevantní fakta
25. Dne 23. května 2002 informovalo Ministerstvo spravedlnosti a místní správy město Babušnica, že podle platných právních předpisů musí být zastupitelský mandát v městském zastupitelstvu ukončen, jestliže je dotčený zastupitel vyloučen z politické strany, za kterou byl zvolen. Ministerstvo vysvětlilo, že stejná ustanovení platí také pro starostu.
26. Dne 16. září 2002, dopisem zasláným stěžovateli, Ministerstvo vnitra uvedlo, že od roku 1996 přešetřilo několik stížností, v nichž se uvádí, že starosta zneužívá své pravomoci jako ředitel státního podniku zvaného Lisca. Další vyšetřování proběhla v reakci na trestní oznámení podaná daňovými úřady a zprávy ohledně každého z nich byly zaslány příslušným prokurátorům.
27. Dne 18. prosince 2002 Prokuratura Srbské republiky zaslala dopis politické straně stěžovatele. Uvedla v něm, že v letech 2000, 2001 a 2002 bylo podáno na starostu několik stížností, vesměs týkajících se podniku Lisca. Stížnosti podané Okresní prokuraturou v Pirotu byly stále přešetřovány místní policií, zatímco Městská prokuratura v Babušnici, poté co původně zamítla trestní oznámení, se rovněž později rozhodla obnovit přešetřování starostova chování.
28. Na závěr, dne 19. června 2003, informovalo Ministerstvo vnitra stěžovatelovu politickou stranu, že všechny výsledky vyšetřování týkající se podniku Lisca byly zaslány Okresní prokuratuře v Pirotu.
29. Relevantní vnitrostátní právo a praxe
30. Trestní zákon Srbské republiky; publikovaný v Úředním věstníku Srbské socialistické republiky - OG SRS - č. 26/77, 28/77, 43/77, 20/79, 24/84, 39/86, 51/87, 6/89, 42/89 a 21/90, jakož i v Úředním věstníku Srbské socialistické republiky - OG RS - č. 16/90, 49/92, 23/93, 67/93, 47/94, 17/95, 44/98, 10/02, 11/02 a 80/02)
31. Relevantní ustanovení tohoto zákona znějí takto:

Článek 92

„Tomu, kdo o jiném tvrdí nebo šíří nepravdu, která může poškodit jeho čest nebo dobrou pověst, bude udělena pokuta nebo bude potrestán odnětím svobody nepřesahujícím šest měsíců.

Pokud bylo jednání podle výše uvedeného odstavce spácháno prostřednictvím tisku, rádia či televize ... nebo jinak přes masmédiá ... nebo na veřejném shromáždění, bude pachatel potrestán odnětím svobody nepřesahujícím jeden rok. ...

Jestliže obžalovaný prokáže, že jeho tvrzení jsou pravdivá, nebo jestliže prokáže, že existují rozumné důvody věřit v pravdivost tvrzení, která učinil, nebude potrestán pro pomluvu, avšak může být potrestán pro trestný čin urážky ... nebo pro trestný čin obviňování z trestného činu...

Tomu, kdy o jiném nepravdivě tvrdí nebo šíří tvrzení v tom smyslu, že spáchal trestný čin stíhaný ex officio, bude potrestán pro pomluvu, i když existují rozumné důvody věřit v jejich pravdivost, pokud taková tvrzení nebyla učiněna nebo šířena podle článku 96 § 2 tohoto zákona. Pravdivost tvrzení, že někdo spáchal trestný čin stíhaný ex officio, může být dokázána pouze formou pravomocného soudního rozsudku a jinými důkazními prostředky pouze tehdy, není-li trestní stíhání nebo řízení možné nebo brání-li v tom zákonná překážka. “

Článek 96 § 1 a 2

„... Nikdo ... nebude ... potrestán pro urážku jiné osoby, jestliže tak učiní ve vědeckém, literárním či uměleckém díle, v seriózní kritice, při výkonu svých úředních povinností, jeho novinářském povolání, jako součást politické či jiné činnosti nebo při obraně práva či oprávněného zájmu, jestliže ze způsobu jeho vyjádření nebo z jiných okolností vyplýne, že zde nebyl žádný (podpurný) úmysl někoho zlehčovat.

Ve výše uvedených situacích ... obžalovaný ... nebude potrestán za tvrzení nebo šíření tvrzení, že jiná osoba spáchala trestný čin stíhaný ex officio, i když v tomto smyslu neexistuje pravomocný rozsudek ..., pokud dokáže, že existují rozumné důvody věřit v pravdivost... těchto tvrzení.

1. Trestní zákon Federální republiky Jugoslávie, publikovaný v Úředním věstníku Socialistické Federativní Republiky Jugoslávie - OG SFRY - č. 44/76, 36/77, 34/84, 37/84, 74/87, 57/89, 3/90, 38/90, 45/90 a 54/90, jakož i v Úředním věstníku Federativní Republiky Jugoslávie - OG FRY - č. 35/92, 37/93, 24/94 a 61/01
2. Relevantní ustanovení tohoto zákona znějí takto:

Článek 39 § 3 a 4

„Nelze-li pokutu vybrat, soud nařídí jeden den odnětí svobody za každých 200 dinárů pokuty za podmínky, že celková doba odnětí svobody nepřekročí šest měsíců.

Jestliže odsouzená osoba zaplatí pouze část uložené pokuty, bude zbytek automaticky přeměněn na odnětí svobody, a jestliže odsouzená osoba poté zaplatí zbytek pokuty, bude její odnětí svobody přerušeno“

Článek 51

„ ... Účelem podmíněného trestu ... je, aby tento trest za méně nebezpečné jednání nebyl uložen ... jestliže ... se dá očekávat, že výstraha spojená s hrozbou trestem (podmíněný trest) ... postačí k odstrašení pachatele ... od páčání jakékoliv další trestné činnosti.“

Článek 52 § 1

„Při ukládání podmíněného trestu soud potrestá osobu, která spáchala trestný čin, a současně nařídí, aby se toto potrestání nevykonávalo, jestliže odsouzená osoba nespáchá další trestný čin po dobu ... která nebude kratší než jeden rok a delší než pět roků celkem (zkušební doba) ...“

Článek 53 § 4

„Při rozhodování o tom, zda má být uložen podmíněný trest, vezme soud v úvahu účel tohoto trestu, osobnost pachatele, jeho chování před a po spáchání trestného činu, stupeň jeho trestní odpovědnosti, jakož i další okolnosti, za nichž byl čin spáchán.“

Článek 54 § 1 a 2

„Soud podmíněný trest zruší, jestliže během zkušební doby spáchá odsouzená osoba jeden či více trestných činů, za něž byla odsouzena k odnětí svobody na dobu překračující dva roky.

Jestliže během zkušební doby spáchá odsouzená osoba jeden či více trestných činů a je odsouzena k odnětí svobody na dobu kratší než dva roky nebo k pokutě, soud po zvážení všech okolností... včetně podobnosti spáchaných činů ... rozhodne, zda má podmíněný trest zrušit...“

Článek 93 § 2

„Podmíněný trest bude vymazán rok po datu vypršení zkušební doby, jestliže odsouzená osoba nespáchá během této doby další trestný čin.“

Článek 94 § 3

„Bylo-li odsouzení vymazáno, smí být informace o odsouzení ... předána ... pouze ...soudům, prokuratuře a policii ve spojení s probíhajícím trestním případem proti osobě ... dotčené...“

1. Trestní řád, publikovaný v OG FRY č. 70/01 a 68/02)
2. Článek 3 § 1 zakotvuje právo obviněného být pokládán za nevinného, než se prokáže jeho vina konečným rozhodnutím soudu podle zákona.
3. Článek 419 stanoví, inter alia, že příslušný prokurátor „může“ podat stížnost pro porušení zákona proti „konečnému soudnímu rozhodnutí“ ve prospěch či v neprospěch obžalovaného, došlo-li k „porušení relevantního hmotného či procesního práva“.
4. Na základě výše uvedené stížnosti může podle článků 420, 425 a 426 Nejvyšší soud potvrdit dané odsouzení nebo je vrátit. Může také zrušit napadený rozsudek zcela nebo zčásti a nařídít nové projednání před nižšími soudy. Nalezne-li však Nejvyšší soud, že bylo porušeno právo ve prospěch obžalovaného, může to pouze prohlásit, avšak konečný rozsudek ponechá beze změny.
5. Zákon o závazcích, publikovaný v OG SFRY č. 29/78, 39/85, 45/89 a 57/89, jakož i v OG FRY č. 31/93.
6. Pod články 199 a 200, inter alia, každý, kdo trpěl duševní úzkostí v důsledku porušení jeho či její cti nebo dobré pověsti, může, v závislosti na jejím trvání či intenzitě, požadovat finanční náhradu před civilními soudy a kromě toho požadovat jiné formy nápravy, „které mohou“ poskytnout adekvátní nepeněžní zadostiučinění.
7. Občanský soudní řád, publikovaný v OG SFRY č. 4/77, 36/77, 6/80, 36/80, 43/82, 72/82, 69/82, 58/84, 74/87, 57/89, 20/90, 27/90 a 35/91, jakož i v OG FRY č. 27/92, 31/93, 24/94, 12/98 a 3/02).
8. Články 35-40 upravovaly obecná pravidla, pokud jde o prostředky stanovící hodnotu civilního požadavku žalobce.
9. Článek 382 § 2 specificky stanovil, že revize „není přípustná“ u sporů o peníze, kde „napadána hodnota části konečného rozsudku“ „nepřevyšuje 300 000 dinárů“.
10. V souladu s články 383 a 394/397, inter alia, Nejvyšší soud mohl, jestliže akceptoval návrh na revizi předložený jednou z dotčených stran, napadený rozsudek změnit nebo zrušit a nařídít nové projednání před nižšími soudy.
11. Občanský soudní řád; publikovaný v OG RS č. 125/04
12. Článek 13 stanoví, že civilní soud je vázán konečným rozhodnutím trestního soudu o tom, zda byl spáchán trestný čin, jakož i o trestní odpovědnosti odsouzené osoby.
13. Tento zákon nabyl účinnosti dne 23. února 2005, čímž zrušil občanský soudní řád z roku 1977. Článek 491 § 4 občanského soudního řádu z roku 2004 však stanoví, že návrh na revizi bude posuzován podle relevantních ustanovení občanského soudního řádu z roku 1977, jestliže dané řízení bylo zahájeno před 23. únorem 2005.
14. Soud Srbska a Černé Hory a status Unie Srbska a Černé Hory
15. Relevantní ustanovení týkající se Soudu Srbska a Černé Hory a status Unie Srbska a Černé Hory jsou stanoveny v rozsudku Matijašević v. Srbsko (č. 23037/04, § 12, 13 a 16-25, 19. září 2006).

III. Relevantní mezinárodní standardy a nálezy, na něž se stěžovatel odvolal

12. Deklarace o svobodě politické diskuse v médiích, přijatá Výborem ministrů Rady Evropy dne 12. února 2004 na 872. zasedání výboru zástupců ministrů
13. Relevantní ustanovení výše uvedené Deklarace znějí takto:

III. Veřejná diskuse a kontrola nad politiky

„Politici se rozhodli odvolat se na důvěru veřejnosti a akceptovali podřídít se veřejné politické diskusi, takže jsou podrobena přísné veřejné kontrole a potenciálně robustní a silné veřejné kritice v médiích ohledně způsobu, jakým vykonávali nebo vykonávají své funkce.“

1. Dobrá pověst politiků a veřejných činitelů

„Politici by neměli požívat větší ochrany jejich dobré pověsti a dalších práv než ostatní jednotlivci, takže by neměly být vynášeny přísnější tresty podle vnitrostátního práva proti médiím, jestliže tato kritizují politiky. Tento princip platí také pro veřejné činitele; odchylky jsou povoleny jen tehdy, když jsou zcela nezbytné pro to, aby umožnily veřejným činitelům vykonávat jejich funkce řádným způsobem.“

12. Závěrečné poznámky Výboru pro lidská práva OSN: Srbsko a Černá Hora, 12. srpna 2004, CCPR/CO/81/SEMO

13. Odstavec 22 těchto poznámek zní takto:

„Výbor je zneklidněn vysokým počtem řízení proti novinářům pro přestupky spojené s médii, zejména jako důsledků stížností politických osobností, které se cítí být obětmi pomlouvání ohledně jejich funkcí.“

Smluvní stát při své aplikaci zákona o trestné pomluvě by měl vzít v úvahu na jedné straně princip, že limity akceptovatelné kritiky veřejných funkcionářů jsou širší než u soukromých jednotlivců, a na druhé straně ustanovení, která nedovolují omezení svobody projevu pro politické účely.“

PRAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

1. Údajné porušení článku 10 Úmluvy
2. Stěžovatel si s odvoláním na článek 10 stěžoval na porušení jeho práva na svobodu projevu kvůli jeho trestnímu odsouzení a následnému civilnímu rozsudku vynesenému proti němu ohledně téhož uveřejněného článku.
3. Článek 10 Úmluvy zní v relevantní části takto:

„1. Každý má právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování státních orgánů a bez ohledu na hranice....“

2. Výkon těchto svobod, protože zahrnuje i povinnosti i odpovědnost, může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti... v zájmu ... ochrany pověsti nebo práv jiných ...“
3. Přípustnost
4. Kompatibilita *ratione temporis*
5. Vláda tvrdila, že stěžovatelova stížnost je inkompatibilní s ustanoveními Úmluvy *ratione temporis*. Stěžovatel byl shledán vinným a odsouzen městským soudem 11. června 2003 a žalovaný stát ratifikoval Úmluvu 3. března 2004. K „údajnému zásahu“ do stěžovatelova práva na svobodu projevu tak došlo ještě před ratifikací, zatímco následné trestní a civilní rozsudky později pouze tento stav potvrdily (viz výše odstavce 9, 13, 15 a 17).
6. Stěžovatel tvrdil, že jeho stížnost spadá pod jurisdikci Soudu *ratione temporis*, protože ke skutečnému zásahu do jeho práv nedošlo 11. června 2003, kdy byl původně usvědčen městským soudem, nýbrž 8. října 2004, kdy okresní soud toto odsouzení potvrdil, a to se tak stalo jak konečným, tak i právně závazným. Opačné konstatování by znamenalo porušení jeho práva na presumpci neviny, dokud vina nebyla ještě prokázána v souladu se zákonem (viz výše odstavec 29). Závěrem, pokud jde o civilní řízení, stěžovatel připomněl, že k němu došlo až po

ratifikaci Úmluvy žalovaným státem 3. března 2004.

7. Soud má za to, že základní fakta tohoto případu, zejména zásah státu do stěžovatelovy svobody projevu, spočívají v ukončení jeho trestního odsouzení a v přijetí konečného rozsudku civilního soudu proti němu, což se vše uskutečnilo až po ratifikaci. Teprve tehdy vznikla stěžovateli občansko právní povinnost nahradit starostovi škodu a stěžovatel začal podléhat podmíněnému trestnímu rozsudku pozměněnému na vynutitelnou pokutu (viz *Zana v. Turecko*, rozsudek ze dne 25. listopadu 1997, Reports of Judgments and Decisions 1997-VII, § 41 a 42; viz též odstavce 28 a 29 výše). Stěžovatelovu stížnost nelze tudíž prohlásit za inkompatibilní *ratione temporis* podle článku 35 § 3 Úmluvy. Proto musí být námitky Vlády v tomto ohledu zamítnuty.
8. Vyčerpání vnitrostátních opravných prostředků

(a) Argumentace stran

46. Vláda uvedla, že stěžovatel nevyčerpal všechny dostupné a účinné opravné prostředky. Především, pokud jde o trestní řízení, stěžovatel neurgoval státního prokurátora, aby podal stížnost pro porušení zákona (dále jen „SPZ“) svým jménem (viz výše odstavce 30 a 31). Za druhé, pokud jde o civilní řízení, nepodal stěžovatel žádost o revizi (viz výše odstavce 34 a 35). Závěrem lze uvést, že stěžovatel nevyužil možnosti podat Soudu Srbska a Černé Hory procesní stížnost (viz výše odstavec 38).
47. Stěžovatel tvrdil, že všechny výše uvedené opravné prostředky jsou neúčinné ve smyslu ustálené judikatury Soudu k článku 35 § 1 Úmluvy. Především SPZ může být podána pouze příslušným státním prokurátorem bez ohledu na jakýkoliv neformální podnět v tomto smyslu. Stěžovatel tudíž neměl žádný přímý přístup k této cestě nápravy. Dále pak žádost o revizi rovněž nebyla pro stěžovatele možná, protože konečným rozsudkem mu bylo uloženo zaplatit jako náhradu škody částku nižší než 300 000 CSD. Závěrem stěžovatel uvedl, že stížnost u Soudu Srbska a Černé Hory je „naprosto neúčinná“ a jako taková nemusí být nutně podána.
48. Vláda ve své replice uvedla, že státní prokurátor by neměl právo „totální volné úvahy“ ohledně toho, zda má podat za stěžovatele SPZ. Naopak, prokurátor by byl býval povinen tak učinit, pokud by se domníval, že došlo k porušení platných vnitrostátních právních předpisů nebo Úmluvy, která je integrální součástí srbského právního řádu. Vláda rovněž poznamenala, že hodnota starostovy civilní žaloby činila 500 000 CSD, takže stěžovatel mohl a měl podat žádost o revizi k Nejvyššímu soudu.
49. Stěžovatel uvedl, že rozhodujícím kritériem pro podání žádosti o revizi nebyl původní starostův požadavek, ale pouze částka, kterou byl stěžovatel povinen uhradit (tj. 120 000 CSD). Stěžovatel také připustil, že SPZ by mu byla mohla poskytnout účinnou nápravu, ale znovu tvrdil, že to především a úplně záviselo na státním prokurátorovi, zda takovou stížnost podá.
50. Vláda upozornila, že pouhé pochybnosti o účinnosti daného vnitrostátního opravného prostředku nezprošťují stěžovatele povinnosti je využít ve smyslu článku 35 § 1 Úmluvy.

(b) Relevantní principy

51. Soud připomíná, že podle ustálené judikatury je účelem pravidla vyčerpání vnitrostátních opravných prostředků podle článku 35 § 1 Úmluvy dát smluvním státům možnost zabránit jejímu údajnému porušování nebo je napravit ještě předtím, než se stanou předmětem stížností předložených Soudu. Avšak vyčerpány musí být pouze ty opravné prostředky, které jsou účinné. Vláda, která tvrdí, že určitý opravný prostředek je účinný a dostupný v teorii i praxi v relevantním čase, musí o tom Soud přesvědčit (viz, *inter alia*, *Vernillo v. Francie*, rozsudek ze dne 20. února 1991, Série A č. 198, str. 11-121, § 27 a *Dalia v. Francie*, rozsudek ze dne 19. února 1998, Reports of Judgments and Decisions 1998-1, str. 87-88, § 38). Jakmile byl takovýto důkaz předložen, je na stěžovateli, aby prokázal, že opravný prostředek uvedený Vládou byl skutečně vyčerpán, nebo že byl z nějakého důvodu za specifických okolností daného případu neadekvátní či neúčinný, nebo že zde existovaly specifické okolnosti, osvobozující jej od tohoto

požadavku (viz Dankevich v. Ukrajina, č. 40679/98, § 107, 29. dubna 2003).

52. Soud poznamenal, že aplikace tohoto pravidla musí náležitě vyhovovat kontextu. V souladu s tím Soud uznal, že článek 35 § 1 je třeba aplikovat s určitou mírou flexibility a bez přílišného formalismu (viz rozsudek ve věci Adikvar a ostatní v. Turecko ze dne 16. září 1996, Reports 1996-IV, str. 1211, § 69).
53. Závěrem Soud připomíná, že účinný vnitrostátní opravný prostředek musí být součástí normálního postupu nápravy a nemůže mít diskreční povahu. Stěžovatel tudíž musí mít možnost iniciovat řízení přímo, aniž by se musel spoléhat na benevolenci státního úředníka (viz, mutatis mutandis, Malfatti v. Slovenská republika, č. 38855/97, rozhodnutí Komise ze dne 1. července 1998 a V.S. v. Slovenská republika, č. 30894/96, rozhodnutí Komise ze dne 22. října 1997; viz též X. v. Irsko, č. 9136/80, rozhodnutí Komise ze dne 10. července 1981, Decisions and Reports /DR/ 26, str. 242).

(c) Zhodnocení Soudu

54. Soud shledává, že pouze prokurátor mohl podat SPZ za stěžovatele a navíc že prokurátor se mohl podle volné úvahy rozhodnout, zda tak učiní. I když stěžovatel mohl o tento postup požádat, evidentně neměl podle zákona právo použít tento opravný prostředek osobně (viz výše odstavec 30). SPZ byla tudíž ve smyslu článku 35 § 3 Úmluvy neúčinná.
55. Kromě toho, bez ohledu na tvrzení Vlády o opaku, byl text článku 382 § 2 občanského soudního řádu z roku 1977 jasný: žádost o revizi nebyla povolena v peněžních sporech, kde „hodnota části napadeného konečného rozsudku“ „nepřekračovala 300 000 ... dinárů“. Jelikož konečný rozsudek civilního soudu nařizoval stěžovateli zaplatit 120 000 CSD, byla by napadena právě tato částka (viz výše odstavec 34). Uvedená žádost o revizi tudíž nebyla rovněž dostupná stěžovateli za specifických okolností daného případu.
56. Závěrem, pokud jde o tvrzení Vlády, že stěžovatel měl podat stížnost k Soudu Srbska a Černé Hory, Soud připomíná, že již dříve shledal, že tento zvláštní opravný prostředek byl až do 15. července 2005 nedostupný a že zůstal neúčinným až do rozpadu Unie států Srbska a Černé Hory (viz Matijašević v. Srbsko*), citováno výše, § 34-37). Soud nevidí důvod, proč by se měl v daném případě odchýlit od svého dřívějšího nálezu, a proto dospívá k závěru, že stěžovatel nebyl povinen vyčerpat tuto formu nápravy.
57. Vzhledem k výše uvedenému Soud nalézá, že stěžovatelovu stížnost nelze prohlásit za nepřípustnou pro nevyčerpání vnitrostátních opravných prostředků ve smyslu článku 35 § 3 Úmluvy. Proto musí být námitky Vlády v tomto ohledu zamítnuty.
58. Závěr
59. Soud konstatuje, že stěžovatelova stížnost není zjevně nepodložená ve smyslu článku 35 § 3 Úmluvy a nenachází žádný jiný důvod pro to, aby byla prohlášena za nepřípustnou. Proto musí být daná stížnost prohlášena za přípustnou.
60. Meritum věci
61. Argumentace stran
62. Vláda detailně stvrdila závěry, jakož i odůvodnění vnitrostátních soudů a zdůraznila, že stěžovatelova tvrzení byla spíše prohlášeními o faktech než hodnotícími úsudky, která se neopírala o relevantní důkazy.
63. Vláda upozornila, že starosta nebyl nikdy usvědčen, ba dokonce ani obviněn, navzdory tomu, že proti němu byla podána četná trestní oznámení, že rozsudek týkající se stěžovatele byl minimální, že starosta měl právo na ochranu své dobré pověsti, a to jako soukromá osoba i jako veřejný funkcionář, a konečně že výsledek následného civilního řízení se opíral o předchozí stěžovatelovo trestní odsouzení.
64. Vláda tak dospěla k závěru, že zásah do stěžovatelovy svobody projevu byl „stanoven zákonem“, byl „nezbytný v demokratické společnosti“ a byl učiněn za účelem ochrany „dobré pověsti a práv jiných“.

65. Stěžovatel uvedl, že relevantní trestní a civilní rozsudky nepochybně znamenaly zásah „veřejné moci“ do jeho práva na svobodu projevu garantovaného článkem 10 Úmluvy. Tento zásah však nebyl „v souladu se zákonem“, protože vnitrostátní trestní soudy odmítly pojmout všechna stěžovatelova tvrzení jako akceptovatelný projev jeho politického názoru a protože konečný rozsudek civilního soudu se opíral o jeho trestní odsouzení. Alternativně však stěžovatel argumentoval tím, že uvedený zásah byl nepřiměřený.
 66. Stěžovatel tvrdil, že všechna jeho tvrzení byla jasně politické povahy. Za prvé, stěžovatel byl a dosud je předsedou místní odbočky Demo-křesťanské strany Srbska a členem jejího ústředního výboru. Za druhé, publikací samou o sobě jsou oficiální noviny místní odbočky Demokratické strany a jejím účelem je sloužit a podporovat aktivity této strany a několika dalších spřízněných politických stran v nadcházejících prezidentských a municipálních volbách. Za třetí, navzdory absenci politické funkce stěžovatele pod napadeným článkem, byla tato funkce výslovně uvedena v jiných částech novin. Za čtvrté je „nepravděpodobné“, že by pouze jedno stěžovatelovo tvrzení v témž článku mohlo být pokládáno za nespádající pod rozsah politického vyjádření.
 67. Stěžovatel připomněl, že starosta je veřejným činitelem a politickým funkcionářem a že jako takový musel akceptovat kritiku a projevit větší toleranci. Avšak stěžovatelova argumentace v tomto smyslu nebyla vzata na zřetel vnitrostátními soudy, které nakonec konstatovaly přesný opak.
 68. Stěžovatel tvrdil, že nebylo jeho úmyslem starostu pomluvit. Slovo „sumanuto“ nebylo použito jako adjektivum, aby popsalo starostův duševní stav, ale spíše jako adverbium na vysvětlení způsobu, jakým starosta utrácel peníze místních daňových poplatníků. Jinými slovy, stěžovatel netvrdil, že starosta není duševně zdravý, ale že utrácel bláznivě veřejné peníze, zejména marnotratným a nezodpovědným způsobem. Slovo „sumanuto“ tak bylo vyjádřením stěžovatelova hodnotícího úsudku a jako takové nepodléhalo dokazování.
 69. Stěžovatel tvrdil, že má racionální důvody věřit, že jeho další tvrzení jsou pravdivá. Starosta byl především vyšetřován policií a vnitrostátní právo nevyžaduje prokázat starostovo údajné protiprávní jednání formou konečného trestního odsouzení.
 70. Stěžovatel uvedl, že omezení jeho svobody projevu bylo značné. Byl odsouzen a pokutován v rámci trestní kauzy a bylo mu nařízeno zaplatit náhradu škody v následném civilním řízení. Co však skutečně bylo rozhodující, nebyla skutečnost, že jeho pokuta byla podmíněná, ale spíše to, že byl odsouzen. Stěžovatel byl tudíž stigmatizován jako osoba se záznamem v trestním rejstříku a podmíněný trest mohl být kdykoli změněn podle relevantních trestně právních předpisů na vykonatelnou pokutu.
 71. Stěžovatel tvrdil, že vnitrostátní soudy prostě neuvedly dostatečné důvody ospravedlňující jejich rozhodnutí. Jejich poznámky v tom smyslu, že politici mají právo na větší ochranu jejich cti a důstojnosti než obyčejní lidé, bylo navíc urážlivé.
 72. Závěrem stěžovatel prohlásil, že i když se připustí, že uvedený zásah byl v souladu se zákonem a došlo k němu při sledování legitimního účelu, a to „ochrany dobré pověsti a práv jiných“, nebyl tento zásah evidentně nezbytný v demokratické společnosti.
 73. Vláda opětovně potvrdila své předchozí argumenty a dodala, že noviny se týkaly různých lokálních problémů, včetně těch, které lze označit jako politické.
- 71.1 když se však připustí, že stěžovatelova tvrzení jsou politická, nemůže to samo o sobě omluvit jejich urážlivý tón, který překročil meze svobodného projevu. I kdyby se připustil stěžovatelův překlad výrazu „sumanuto“, byl starosta obviněn z obzvláště závažných provinění rovnajících se trestným činům, aniž by pro to byly předloženy adekvátní důkazy.
72. Závěrem Vláda poznamenala, že neuvedení stěžovatelovy politické funkce vedle jeho podpisu pod uvedeným článkem vyvolává otázky ohledně jeho skutečné motivace, že neexistují racionální důvody na straně stěžovatele uvěřit tomu, že jeho tvrzení jsou pravdivá, a že v

každém případě rozsudek civilního soudu má být vykonán.

73. Relevantní principy

74. Jak Soud již často konstatoval, svoboda projevu zakotvená v článku 10 je jedním z podstatných základů demokratické společnosti. S výhradou odstavce 2 se vztahuje nejen na „informace“ či „myšlenky“, které jsou přijímány příznivě nebo pokládány za neurážlivé, ale i na takové, které urážejí, šokují či zneklidňují (viz, mimo jiné, rozsudek ve věci *Castells v. Španělsko* ze dne 23. dubna 1992, Série A č. 236, str. 22, § 42 a rozsudek ve věci *Vogt v. Německo* ze dne 26. září 1995, Série A č. 323, str. 25, § 52).

75. Soud rovněž opakovaně potvrdil právo šířit v dobré víře informace o problémech veřejného zájmu, i když zahrnují prohlášení poškozující soukromé jednotlivce (viz, *mutatis mutandis*, *Bladet Tromso a Stensaas v. Norsko /GC/,* č. 21980/93, ECHR 1999-III) a zdůraznil, že meze akceptovatelné kritiky jsou ještě širší, je-li jejich terčem politik (viz *Oberschlick v. Rakousko /č. 1/,* rozsudek ze dne 23. května 1991, Série A č. 204, § 59). I když je cenná pro všechny, je svoboda projevu obzvláště důležitá pro politické strany a pro jejich aktivní členy (viz *Incal v. Turecko*, rozsudek ze dne 9. června 1998, Reports 1998-IV, § 46), jakož i během volebních kampaní, kdy má být dovoleno, aby názory a informace všeho druhu volně cirkulovaly (viz rozsudek ve věci *Bowman v. Spojené království* ze dne 19. února 1998, Reports 1998-1, § 42).

76. Soud připomíná, že je třeba také přihlédnout k tomu, zda napadené výrazy se týkaly něčího soukromého života či něčího chování jako úřední osoby (viz *Dalban v. Rumunsko /GC/,* č. 28114/95, § 50, ECHR 1999-VI). Soud konečně připomíná, že povaha a přísnost uloženého trestu, jakož i „relevance“ a „dostatečnost“ odůvodnění vnitrostátních soudů jsou otázkami obzvláštní závažnosti při posuzování proporcionality zásahu ve smyslu článku 10 § 2 (viz *Campana a Mazare v. Rumunsko /GC/,* č. 33348/96, § 111, ECHR 2004 a *Zana v. Turecko*, citováno výše, § 51), a připomíná, že vlády by měly být vždy zdrženlivé při uchylování se k trestním sankcím, zejména existují-li jiné dosažitelné prostředky k nápravě (viz *Castells v. Španělsko*, citováno výše, § 46).

77. Zhodnocení Soudu

78. Konečné zmíněné trestní a civilní rozsudky byly zásahem do stěžovatelovy svobody projevu. I když stěžovatel tvrdil opak, opíral se tento zásah jasně o výklad vnitrostátních soudů dostatečně přesné a předvídatelné vnitrostátní právní úpravy, takže byl jako takový „stanoven zákonem“ ve smyslu článku 10 § 2 (viz výše odstavce 27 a 32). Konečně byly uvedené rozsudky vyneseny při sledování legitimního účelu, a to „ochrany dobré pověsti“ jiné osoby. Zbývá tudíž dořešit, zda byly „nezbytné v demokratické společnosti“, nebo jinými slovy, zda trestní odsouzení a přiznaná kompenzace byly proporcionální k legitimnímu účelu, který se sledoval.

79. V tomto ohledu Soud poznamenal, že stěžovatel jasně napsal napadený článek během probíhající volební kampaně a jako politik, nehledě na námitku Vlády týkající se zvláštností jeho podpisu (viz výše odstavec 72 a odstavce 18-22). Terčem stěžovatelovy kritiky byl starosta, sám také veřejný činitel, přičemž slovo „sumanuto“ nebylo evidentně použito k popisu jeho duševního stavu, ale spíše k vysvětlení způsobu, jakým starosta utrácel peníze místních daňových poplatníků (viz výše odstavce 10 a 65). I když stěžovatel nemohl před vnitrostátními soudy dokázat, že jeho další tvrzení jsou pravdivá, a i když se připustí, že všechna z nich byla faktickými tvrzeními a jako taková podléhala dokazování, měl stěžovatel určitý důvod věřit tomu, že starosta mohl být zapojen do trestné činnosti a také že jeho chování bylo protiprávní (viz výše odstavce 23-26). V každém případě, i když stěžovatelův článek byl napsán s použitím ostrých výrazů, nebyl svévolným osobním útokem a byl spíše zaměřen na otázky veřejného zájmu než na soukromý život starosty, což vyplývá z obsahu článku, z jeho celkového tónu, jakož i z kontextu (viz výše odstavce 7, 10 a 18-22). A konečně, odůvodnění trestního a civilního soudu při odsouzení stěžovatele byla tudíž „relevantní“, když se v nich konstatovalo, že byla poškozena dobrá pověst starosty. To však nebylo „dostatečné“ vzhledem k výši kompenzace a uznaných nákladů (rovnající se cca osmi průměrným měsíčním platům v Srbsku v relevantní době) a vzhledem k výši podmíněné pokuty, která mohla být za určitých okolností

nejen revokována, nýbrž i změněna na efektivní trest odnětí svobody (viz výše odstavce 9 a 15; viz též výše odstavec 28 a zejména v něm citované články 54 a 39).

80. Ve světle výše uvedeného a zejména máje na vědomí závažnost zmíněných trestních sankcí, jakož i nejednoznačné odůvodnění v tom smyslu, že čest, dobrá pověst a důstojnost starosty „mají větší význam než ... /čest, dobrá pověst a důstojnost/ ... obyčejného občana“ (viz výše odstavce 39, 75 a 16) Soud nalézá, že uvedený zásah nebyl nezbytný v demokratické společnosti. Proto byl článek 10 Úmluvy porušen.
81. Údajné porušení článku 6 Úmluvy
82. Ve své původní stížnosti předložené Soudu se stěžovatel odvolal též na článek 6, avšak přitom předložil stejnou stížnost, jako tu, která již byla přezkoumána podle článku 10. Ve skutečnosti tím, že zde nebylo uvedeno odvolání na žádné specifické procesní otázky, zdá se, že měl stěžovatel za to, že zde došlo „automaticky“ k porušení jeho práva na spravedlivý proces vzhledem ke skutečnosti, že byl odsouzen pro trestný čin pomluvy, přičemž mu následně bylo uloženo zaplatit náhradu škody. S ohledem na svůj nálezh ohledně článku 10 Soud prohlašuje tuto stížnost na porušení článku 6 za nepřijatelnou a má za to, že nevyžaduje separátní meritomí posouzení (viz, mutatis mutandis, Pema v. Itálie /GC/, č. 48898/99, § 33-34, ECHR 2003-V).
83. Dne 15. května 2006 si stěžovatel poprvé stěžoval na absenci nestrannosti předsedajícího soudce městského soudu v civilním řízení. Soud však poznamenává, že konečné vnitrostátní rozhodnutí v tomto řízení bylo vyneseno 24. května 2005 a že stěžovatelova stížnost byla předložena o více než 6 měsíců později. Byla tudíž předložena opožděně, takže je podle článku 35 § 1 a 4 Úmluvy nepřijatelná.

III. Aplikace článku 41 Úmluvy

81. Článek 41 Úmluvy stanoví:

„Jestliže Soud zjistí, že došlo k porušení Úmluvy nebo Protokolů k ní, a jestliže vnitrostátní právo dotčené Vysoké smluvní strany umožňuje pouze částečnou nápravu, přiznává Soud v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění.“

1. Škoda
2. Stěžovatel požadoval náhradu morální újmy ve výši stanovené Soudem.
3. Vláda proti tomuto požadavku protestovala. Dodala však, že pokud Soud naleznе porušení Úmluvy, nechť je jakákoliv přiznaná náhrada škody konsistentní s judikaturou Soudu v podobných případech.
4. Soud má za to, že stěžovatel jistě utrpěl morální újmu v důsledku porušení jeho svobody projevu, takže samotný nálezh porušení Úmluvy by nebyl dostatečným spravedlivým zadostiučiněním ve smyslu článku 41.
5. S ohledem na povahu porušení Úmluvy, na částky přiznáváné ve srovnatelných případech (viz, mutatis mutandis, Dalban v. Rumunsko, citováno výše, § 59) a na základě ekvity, jak vyžaduje článek 41, přiznává Soud stěžovateli z tohoto titulu částku 3000 EUR.
6. Náklady a výdaje
7. Stěžovatel požadoval částku 230 EUR jako náhradu vynaložených nákladů před vnitrostátními civilními soudy. Stěžovatel vysvětlil, že se jedná pouze o 50% toho, co by mu naučtoval místní advokát, kdyby byl použil jeho služeb.
8. Stěžovatel, kterému již byla poskytnuta právní pomoc od Rady Evropy v souvislosti s presentací jeho kauzy, požadoval dalších 1200 EUR jako náhradu nákladů a výdajů vynaložených při řízení před tímto Soudem. V tomto ohledu předložil stěžovatel kalkulaci rozdělenou na jednotlivé položky.
9. Vláda proti oběma požadavkům protestovala. Zejména pokud jde o první požadavek, Vláda poznamenala, že jelikož si stěžovatel nesjednal smlouvu s advokátem, nemohl vynaložit žádné

právní náklady, a pokud jde o druhý požadavek, je požadovaná částka přehnaná, a to zejména proto, že stěžovatel mohl poslat svou stížnost Soudu obyčejnou poštou spíše než prostřednictvím nákladného nočního kurýra.

10. Podle judikatury Soudu má stěžovatel právo na náhradu nákladů a výdajů pouze tehdy, bylo-li prokázáno, že byly skutečně a nutně vynaloženy a jsou co do své výše rozumné (viz např. *Iatridis v. Řecko**) /spravedlivé zadostiučinění – GC/, č. 31107/96, § 54, ECHR 2000-XI).
11. S přihlédnutím ke všem informacím, které má k dispozici, k výše uvedeným kritériím a k podáním stran, Soud zamítá stěžovatelův požadavek na náhradu nákladů údajně vynaložených při vnitrostátním trestním řízení. Soud však pokládá za rozumné, s ohledem na výši poskytnutou v rámci právní pomoci ze strany Rady Evropy, přiznat stěžovateli další částku 250 EUR za řízení před tímto Soudem.
12. Úroky z prodlení
13. Soud pokládá za vhodné, aby úroky z prodlení měly základ v marginální úrokové míře Evropské centrální banky, k níž by měly být připočteny tři procentní body.

Z TĚCHTO DŮVODŮ SOUD

1. Prohlašuje jednomyslně, že dílčí stížnosti podle článků 10 a 6 Úmluvy ohledně stěžovatelovy svobody projevu jsou přípustné a že zbývající část stížnosti je nepřipustná;
2. Konstatuje 5 hlasy proti 2, že byl porušen článek 10 Úmluvy;
3. Konstatuje jednomyslně, že není nutné posuzovat separátně dílčí stížnost podle článku 6 Úmluvy, pokud jde o stěžovatelovu svobodu projevu;
4. Konstatuje 5 hlasy proti 2

(a) že žalovaný stát je povinen stěžovateli zaplatit do tří měsíců ode dne, kdy se tento rozsudek stane konečným podle článku 44 § 2 Úmluvy, částku 3000 EUR (tři tisíce euro) jako náhradu morální újmy a částku 250 EUR (dvě stě padesát euro) jako náhradu nákladů a výdajů vynaložených v řízení před tímto Soudem, přičemž tyto částky budou převedeny na národní měnu žalovaného státu kurzem aplikovatelným ke dni vyrovnání, plus jakoukoli daň, jež může být splatná;

(b) že po uplynutí výše uvedených tří měsíců až do vyrovnání budou během doby prodlení splatné úroky ve výši rovnající se marginální úrokové míře Evropské centrální banky, k níž budou připočteny tři procentní body;

5. Zamítá jednomyslně zbývající část stěžovatelova požadavku na spravedlivé zadostiučinění.

Vyhotoveno v anglickém jazyce a vyhlášeno písemně 6. listopadu 2007 v souladu s ustanovením 77 § 2 a 3 Jednacího řádu Soudu.

1. DOLLÉOVÁ

tajemnice sekce

1. TULKENSOVÁ

*) Viz Výběr z rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve Strasbourgu – Přílohový sešit LIII/2008, Rozhodnutí ES o stížnosti č. 23037/04, str. 22. předsedkyně

*) Viz Výběr z rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve Strasbourgu – Přílohový sešit XXI/2000, Rozhodnutí ES o stížnosti č. 31107/96, str. 16.